

Kan Indien rädda landets arbetande barn?

Artikel Günther Heerén tisdag, 2009-03-23

Ett 11-årigt barn arbetaren tvättar rätter i ett hus i Siliguri, Indien.

Vid middagstid tar jag vägen till den berömda Haldiram restaurangen i södra Delhi. Det är bullrigt och trångt. Vid de större borden sitter välbeställda familjer, själva bilden av en stark ekonomisk utveckling i städerna i Indien - välklädda farföräldrar, flera stiliga unga par, och en mängd glada och utbildade barn. Vid mindre bord i närheten sitter deras *ayahs* (barnpigor), ser skrämnda ut, får ingen mat att äta och väntar på att uppmanas av sina i grunden "moderna välsituerade arbetsgivare", barnens föräldrar, att ta itu med barnen när något går över styr.

Oftast är *ayahs* själva barn, knappt i tonåren. Var och en tjänar mindre pengar varje månad än familjen, vars barn hon passar, kommer att spendera på middagen den kvällen. Hon kommer aldrig att gå till skolan, aldrig förvärva några yrkeskunskaper som kan få henne till en mera lukrativ sysselsättning när hon är äldre, och kommer att tillbringa resten av sitt liv med att äta andras matrester.

Anställningar av barn till sådana yrken är inte bara hjärtskärande, det är dessutom olagliga. I oktober förra året förlängde regeringen förbudet mot barnarbete under 14 år i "farliga" yrken genom att även nämna inhemska branscher och sektorer i lagtexten där barnarbete under 14 år är förbjudit. Denna lagändring följde på en ihållande kampanj och påtryckning av människorättsgrupper i kölvattnet av en rad rapporter om barn som utnyttjats inom dessa sektorer. Trots denna i sig positiva rättsliga förändring beräknar VV Giri Labour Institute i Noida att de finns 12,5 miljoner barn yngre än 14 år i barnarbete Indien.

(Unicef sätter den verkliga siffran någonstans mellan 75 och 90 miljoner.) Endast 6.669 kränkningar och 872 åtal, en droppe i havet, har inrapporterats av Labour ministeriet under det senaste året.

Rättvisegrupperna ser pessimistiskt på framtiden. "Hela saken har varit en katastrof, säger Umesh Kumar Gupta från Bachpan Bachao Andolan, en frivillig- och samarbetsorganisation till LO/ABF Helsingborg som har gått i bräschen för "anti-barnarbetsrörelsen. Som skräckexempel med många arbetande barn under 14 år nämner han den centrala indiska delstaten Madhya Pradesh, en av de största i fråga om storlek. "Statens regering hävdar att det finns endast 94 barnarbetare inom delstaten. När politikerna ljuger hur ska de då någonsin avhjälper problemet?" Han tillägger att de få räddade barn snart skulle vara anställda igen, eftersom fattigdomen till roten av problemet inte har lösts. Och räddningen ur detta barnarbete betyder ofta placering på överfulla statliga barnhem som oftast är överfulla och som erbjuder mycket lite utbildning och yrkesutbildning.

Ingrid Srinath, VD för NGO för Barnens Rättigheter säger: "Polisen, som räddar enskilda barn, vet oftast inte var de kommer ifrån. Ibland vill deras familjer inte ha dem tillbaka, och barnen själva vill faktiskt fortsätta att arbeta på grund av den lilla inkomsten. Den enda lösningen för dessa barn är att antingen återvända till arbetet eller att placeras på ett ungdomshem, där de behandlas som brottslingar och inte lär sig annat än korgflätning." Hon menar att lagen mot förbudet av barnarbetet instiftades endast för att rädda regeringens ansikte. "Det var ett försök att undvika att helt förbjuda barnarbete, och kommer att bli svårt att bevakas av våra polisiära myndigheter", säger hon.

De mest optimistiska prognoser av Indiens ekonomiska tillväxt beror ofta på befolkningens demografiska fördelning, - 35% av Indiens 1,1 miljarder invånare är yngre än 15 år. Med miljontals barn som inte går i skolan och som inte får någon yrkesutbildning som kommer att efterfrågas, kan detta enorma antal ungdomar blir en tickande bomb för framtida social oro. Harjot Kaur, direktör vid Ministeriet för Arbete och Sysselsättning, kräver att regeringen agerar snabbt för att förbättra den farliga situationen och konstaterar att man planerar en stor undersökning för att fastställa antalet barnarbetare i Indien, och att utvidga National Child Labor Project från 200 till 600 distrikt i landet. Aktivister medger att utmaningen av detta gigantiska projekt är skrämmande, och är osäkra om att regeringen satsar tillräcklig styrka och ekonomi på projektet. Den privata sektorn däremot har under tiden börjat förstå betydelsen av att utbilda Indiens fattiga ungdomar.

Ett exempel är IT-jätten Infosys, som redan har inrättat 10 000 bibliotek på landsbygden i hela landet, medan Wipro byggd 7.500 skolor i södra delstaten Karnataka.

Aktivisterna hoppas på att kombinationen av politiska åtgärder och framtida stora investeringar av näringslivet kan bidra till att ett blomstrande Indien skapar bättre möjligheter som erbjuder ungdomar, som exempelvis *ayahs* i Haldiram, en bättre framtid.

GH